

zaostřeno na výsledky

... již více než 20 let!

PROBLEMATIKA ELEKTRONICKÉ EVIDENCE TRŽEB VE VYSÍLÁNÍ ČESKÉHO ROZHLASU

Analýza objektivity a vyváženosti mediální
reprezentace problematiky EET
ve vybraných pořadech ČRo odvysílaných
v období od 11. 12. 2015 do 13. 2. 2016

listopad 2016

Objednatel: Český rozhlas

Zpracovatel: FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r. o.

OBSAH

I. ÚVOD, ZADÁNÍ A CÍL.....	3
II. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	3
2.1 Společensko-politické souvislosti.....	3
2.2 Nastolování agendy: teoretické ukotvení	5
2.2.1. Epizodický a tematický framing.....	6
2.2.2 Editoriální postupy a zpravodajská rutina	7
2.3 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení	7
2.4 Design výzkumu	9
2.4.1 Popis výzkumného souboru	9
2.4.2 Definice analytické jednotky	10
2.4.3 Formulace výzkumných otázek	11
2.4.4 Popis výzkumných metod.....	12
2.4.5 Popis systému sběru dat, kódování a zpracování.....	13
III. DETAILNÍ ANALÝZA	14
3.1 Hlavní zprávy – zpravodajství.....	14
3.2 Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře.....	17
3.3 Dvacet minut Radiožurnálu.....	19
3.4 Pro a proti	22
3.5 Názory a argumenty.....	25
3.6 Čtení z domácího tisku	29
IV. HLAVNÍ ZÁVĚRY.....	30
V. SEZNAM LITERATURY	33
VI. PŘÍLOHY.....	34

I. ÚVOD, ZADÁNÍ A CÍL

Předložená analýza se pokouší odpovědět na otázku, zda si Český rozhlas v případě medializace problematiky týkající se elektronické evidence tržeb (dále jen EET) během stanoveného období v určených pořadech počínal v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu a v Kodexu Českého rozhlasu.

Analýza je strukturována do tří základních částí. Po expozici podstaty agendy (problematiky EET) a jejího politicko-ekonomického kontextu, teoretických a metodologických východisek následuje samotná analytická část. Analýza poskytne hodnocení jak na úrovni sledovaného vysílání jako celku, tak i na úrovni jednotlivých pořadů. Závěrečná syntéza pak formou hlavních závěrů v několika tezích odpovídá na klíčové otázky a přináší doporučení či náměty k další diskusi.

Objednatel analýzy, Český rozhlas (dále jen ČRo), formuloval základní požadavky pro předloženou analýzu následujícím způsobem:

Předmětem zadání je analýza toho, jak stanice ČRo 1 - Radiožurnál a ČRo Plus zpracovaly problematiku EET ve vybraných pořadech a jejich vysíláních, a to v období 11. 12. 2015 - 13. 2. 2016.

Cílem analýzy je popsat, nakolik si ČRo během stanoveného období v určených pořadech počínal v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu (dále jen ZČRo) a v Kodexu Českého rozhlasu (dále jen Kodex). Zásadní zřetel nechť je brán k § 2 Zákona o Českém rozhlase a k Preambuli a článku 6. Kodexu, kde jsou vymezeny hlavní úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového vysílání vážící se zejména k problematice¹:

- a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů
- b) působení ČRo coby fóra pro veřejnou diskusi, v níž je možno vyjadřovat široké spektrum názorů a hledisek

II. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Společensko-politické souvislosti

¹ Přesné znění zásadních částí obou dokumentů je součástí přílohy předkládané analýzy.

Téma elektronické evidence tržeb je dlouhodobě silně diskutovanou problematikou nejen v odborných, nýbrž i v laických kruzích. Téma tedy má i poměrně masivní mediální pokrytí, nevyjímaje stanice Českého rozhlasu. Debata ožila zejména v posledních dvou letech (2014 – 2016), nicméně daňová evidence se jako předmět společenské diskuze v různých intervalech objevuje již od konce devadesátých let.

K prvnímu vzednutí společenské diskuze o elektronické evidenci tržeb došlo zejména v souvislosti s programovým prohlášením koaliční vlády ČR² pod vedením premiéra Vladimíra Špidly ze srpna 2002 a posléze v kontextu tzv. reformy veřejných rozpočtů, která byla předložena vládou ČR v květnu roku 2003. Praktickým výsledkem těchto strategických plánů byl Zákon č. 215 / 2005 Sb. o registračních pokladnách. Šlo v podstatě o předchůdce dnes prosazovaného EET, kdy daňový zákon stanoví způsob evidence plateb vedené fyzickými a právními osobami při provozování maloobchodu nebo hostinské činnosti na základě živnostenského oprávnění a upravuje další povinnosti související s evidencí plateb, a to pro účely správného a úplného zjištění a stanovení daňových povinností při výkonu správy daní. Podstatným prvkem tohoto opatření bylo zavedení povinnosti vybavit provozovny certifikovanými pokladnami s fiskální pamětí. Tehdejší vláda předložila zákon do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 21. dubna 2004, kde prošel prvním čtením v květnu 2004, druhé čtení však v důsledku ostrého nesouhlasu řady politických i zájmových uskupení proběhlo až v listopadu 2004, třetí pak v únoru 2005. Jelikož politická neshoda nad zaváděním registračních pokladen pokračovala i po schválení zákona Poslaneckou sněmovnou, Senát její rozhodnutí následně vetoval. Veto však poslanci přehlasovali a následně zákon podepsal prezident Václav Klaus a zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů 3. června 2005. Platnost tohoto zákona byla stanovena od 1. ledna 2008. Mezitím však prezident Václav Klaus podepsal dne 5. října 2007 zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů, který s sebou přinesl i návrh změny zákona o registračních pokladnách, kterým se povinnost jejich používání ruší.

Další vlna společenské debaty a mediální atraktivity tématu evidence tržeb přišla po volbách v roce 2014, kdy se v lednu 2014 stal ministrem financí Andrej Babiš. V programovém prohlášení vlády ČR z února 2014 se objevuje ustanovení o efektivní kontrole maloobchodního prodeje. Následně se ministerstvo financí, inspirované především chorvatským modelem evidence tržeb, dalo do přípravy systému elektronické evidence tržeb s tím, že cílovým termínem pro start systému bude 1. leden 2016. Systém EET byl představen veřejnosti v červenci 2014 na panelové diskusi se zástupci Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu, Hospodářské komory a velkých obchodních řetězců i středních a malých podnikatelů. V květnu 2015 se vládní strany na jednání koaliční rady shodly na obecné podobě EET, přičemž ministr Babiš zde hovořil o posunu startu systému, a to od února 2016. V červnu byl návrh zákona o EET schválen vládou a následně předložen do

² Koalice byla složena z těchto politických stran: ČSSD, US-DEU a KDU-ČSL v období 15. 7. 2002 – 4. 8. 2004.

Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Zde však jeho projednávání provázely obstrukce opozičních poslanců, především z řad ODS a TOP 09. V důsledku tohoto zdržení se opět měnil uvažovaný termín platnosti zákona a startu systému. Zákon byl Poslaneckou sněmovnou schválen až 10. února 2016, přičemž způsob prosazení zákona silně kritizovala především opoziční ODS a hodlala se vůči postupu vládní koalice při schvalování zákona obrátit na Ústavní soud. V březnu následně zavedení EET schválil Senát a následně oba zákony zavádějící EET³ podepsal prezident republiky Miloš Zeman. Start systému byl etapizován, od prosince 2016 by se měly do systému zapojit subjekty poskytující ubytovací a stravovací služby, od května 2018 by již měly být zapojeny všechny tržby kromě výjimek stanovených zákonem.

V dubnu 2016 podali poslanci ODS a TOP09 ústavní stížnost proti okolnostem provázejícím schválení zákona a následně jejich strany oznámily, že podají společný návrh na zrušení zákona o EET. Ústavní soud však jejich stížnost týkající se schvalování zákona o EET zamítl.

Oproti zhruba deset let starému záměru, který spočíval v povinném zavádění registračních pokladen, systém EET rozšiřuje možnosti technologického zajištění evidence tržeb. Předpokládá povinnost pořídit elektronické zařízení pro datovou komunikaci s finančním úřadem, přičemž volba použité technologie je ponechána na zvážení povinnou osobou. Někteří podnikatelé tedy potřebovat registrační pokladnu, která může vyjít až na více než 10 000 Kč. Jiní, například poskytovatelé drobných služeb, trhovci a podobně (ti, kdo vedou daňovou evidenci) budou potřebovat zařízení s internetovým připojením, kde budou elektronicky evidovat tržby a jejich přehled budou posílat finančnímu úřadu. Může to být například tablet či notebook, ke kterému také budou moci připojit tiskárnu. Systém elektronické evidence tržeb by měl fungovat tak, že pokladna nebo jiné elektronické zařízení odešle informaci o platbě na server Finanční správy a ta obratem pošle potvrzení ve formě unikátního kódu na účtenku o zaregistrování transakce.

Podle předpokladů ministerstva financí by mělo zavedení systému zvýšit příjmy státního rozpočtu o zhruba 30 miliard korun. Tento předpoklad je však řadou ekonomických odborníků i politiků považován za vysoce nadhodnocený, přičemž skutečný přínos je velmi obtížné predikovat.

2.2 Nastolování agendy: teoretické ukotvení

Obecným teoretickým rámcem předložené analýzy je teorie nastolování agendy (tzv. agenda setting), která vychází z předpokladu, že média mají moc nastolovat témata, která veřejnost

³ Zákon o evidenci tržeb 112/2016 Sb. a Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb 113/2016 Sb.

považuje za důležitá. Je tedy možné nalézt spojitost v tom, jaká témata jsou prezentována v médiích a jakou důležitost jim pak připisuje veřejnost (McCombs a Shaw 1972).

Autory pojmu agenda setting, tak jak je používán v současných mediálních studiích, jsou Maxwell E. McCombs a Donald L. Shaw. Autoři na základě svých výzkumů potvrdili, že média recipientům nenabízejí jen informaci o tom, že se nějaká událost stala, ale také informaci o tom, že tato událost je důležitější, než jiné. Ke stejnému výsledku dospěly další obdobné výzkumy v dalších letech, ale také v dalších zemích po celém světě (McCombs 2009). Média mají tedy schopnost prosazovat (respektive vylučovat) určitá témata ve veřejném a politickém diskurzu. „... média nemusejí být schopna určovat, co si lidé mají myslet, ale jsou úspěšná v určování, o čem mají přemýšlet.“ (Cohen cit. dle Trampoty 2006: 113).

Jednotlivým tématům tak média dokáží přisoudit důležitost nejen samotným faktem, že o nich informují, že na ně upřou pozornost (tzv. efekt primingu – tedy zviditelňování či zdůrazňování témat či jejich atributů). Důležitou otázkou je i to, jakým způsobem s těmito tématy média dále pracují, jak je dále rámují (framing).

2.2.1. Epizodický a tematický framing

Rámovat (framovat) znamená „... vybrat určité aspekty vnímané reality a zvýraznit je v komunikovaném textu tak, že podporují určitou definici problému, nabízí interpretaci příčiny, morální hodnocení a/nebo řešení, jak se zachovat k popisovanému tématu.“ (Entman 1993: 52) Framing je definovaný nejen určitým aspektem popisované reality, který činí významným, ale také tím, jaké aspekty opomíjí. V naší studii se ve vztahu ke sledované problematice zaměříme na to, zda ji Český rozhlas rámoval epizodickým, či tematickým způsobem.

Tematické rámce popisují daný problém nebo událost v kontextu dalších informací, uvádějí souvislosti, kontext, sledují dlouhodobější trendy v čase a vývoj. Takto rámována mediální událost zahrnuje veřejnost a nastiňuje způsoby, jak problém vyřešit na celospolečenské úrovni. Na druhou stranu epizodické rámce se soustředí na jednotlivce a na jednotlivou událost. Řešení pak není v úrovni společenské či politické, ale individuální - jednoduše řečeno napravením jedince, který problém má. Epizodický framing tak redukuje život na sérii epizod, za kterými je těžké vysledovat celospolečenské trendy (Iyengar 1991).

Jednotlivé typy rámování v médiích zpravidla nefungují výlučně a mají tendenci se prolínat, i když jeden z těchto rámců obvykle dominuje celkovému vyznění. Charakter rámování má ve výsledku vliv na to, komu má publikum tendenci připisovat pomyslnou odpovědnost za medializovaný problém. Epizodický framing podporuje připisování odpovědnosti spíše jednotlivci (v našem případě například: EET jako „výmysl“ jednoho muže, nástroj jeho profitu...), tematický framing pak odkazuje k odpovědnosti institucí či širších sociálních či politických struktur (problematika krácení daní, celková změna systému...) (Iyengar 1991).

2.2.2 Editoriální postupy a zpravodajská rutina

Scheufele a Tewskbury (2007) vysvětlují, že tato schopnost médií nastolovat agendu se zakládá na modelu dostupnosti informace. Díky mediální prezentaci si lidé rychleji vybaví z paměti určité téma. Média pracují s celou řadou prostředků, jakými mohou téma zdůraznit a implicitně ho označit za důležité. Primárním ukazatelem je již samotný prostor či rozsah vysílání, který je danému tématu věnován, frekvence, s jakou je o tématu v médiích referováno, ale například i to, zda je dané téma v případě zpravodajství zařazováno do headlines (McCombs 2009).

Proto nás v případě agendy EET v pořadech Českého rozhlasu bude primárně zajímat, kolik prostoru Český rozhlas ve vybraných pořadech této problematice věnoval a jakým způsobem s agendou pracoval (frekvenční pokrytí a průběh agendy). Zaměříme se i na to, zda se kauze věnoval jako hlavnímu či vedlejšímu tématu a koho nechal ve svých pořadech k dané problematice promlouvat (jaké hosty moderátoři zvali do svých pořadů či kdo byl citován).

Z hlediska naší analýzy nás tedy primárně zajímalo, jakým způsobem a za užití jakých prostředků či editoriálních postupů Český rozhlas ve sledovaném období pracoval s agendou EET.

Aby bylo možné zakontextovat míru pokrytí agendy EET, bude provedena rešerše všech vysílání jednotlivých pořadů s cílem zjistit, jakým dalším tématům a v jaké míře se ve sledovaném období ČRo ve vybraných pořadech věnoval.

2.3 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení

Zpravodajství a publicistika jako specifické nástroje popisu a analýzy společenských procesů jsou determinovány určitými normativními očekáváními, která na ně klade laická, ale i odborná veřejnost. Tato očekávání mají často povahu intuitivních, nepřiliš strukturovaných představ, které bývají zastřešovány pojmem objektivitu, případně vyváženosti. Koncepce mediální (žurnalistické) objektivitu vychází z předpokladu, že je možné určité objektivitu dosáhnout, nebo se tomuto ideálu alespoň do určité míry přiblížit. V naší studii vycházíme z toho, že podstatou nároku na objektivitu, vyvážené a nestranné poskytování informací je eliminace takových komunikačních strategií, které favorizují jen jednoho z řady aktérů - komunikátorů, respektive jednu hodnotovou perspektivu a interpretaci událostí, o nichž je referováno.

Posuzujeme-li míru novinářské objektivy, vždy de facto hodnotíme, jakým způsobem novináři shromažďují, zpracovávají, třídí a šíří informace a jak se to projevuje ve finální podobě mediálních obsahů. V naší studii budeme primárně vycházet z takového pojetí žurnalistické objektivy, které akcentuje:

- a) poskytování dostatečně širokého spektra názorů na mediovanou problematiku,
- b) poskytování rovnocenného prostoru zastáncům jednotlivých názorových proudů.

Objektivita bývá chápána v tomto smyslu jako rutinní novinářská praxe, která umožňuje odrážet *skutečnost* zveřejňováním všech relevantních, *fakticky správných* a nezkreslených (tj. úplných) *informací*, jež musí být komunikovány tak, aby byla jasně oddělena *fakta* od *názorů*.

Různí autoři rozlišují ne zcela totožná kritéria objektivy, ale v zásadě se shodují v tom, že podmínkou objektivního referování o sociálních jevech je dodržení faktičnosti (pravdivosti, informativnosti, relevance) a nestrannosti, která je sycena kategoriemi vyváženosti a neutrality.

Pro cíle naší studie, která se zabývá rozhlasovou reprezentací specifické kauzy v různých zpravodajsko-publicistických žánrech a formátech, budeme vycházet z Westerstahlovy (1983) definice, kterou jsme museli upravit tak, aby ji bylo možné aplikovat na analýzu zadaného obsahu.

Westerstahl hodnotí objektivitu z pohledu a/ faktičnosti a b/ nestrannosti výstupu. V prvním případě bývá posuzována *pravdivost, informativnost a relevance obsahu*, které nelze testovat jinak než komparací a pozorováním v terénu. Tímto směrem naše analýza primárně nepůjde, byť se v kvalitativní části pokusíme identifikovat případná informační zkreslení či manipulaci.

Kvantitativní část předložené analýzy bude pracovat primárně s druhou složkou objektivy, kterou Westerstahl označuje jako nestrannost, a jež zahrnuje i kritérium *vyváženosti*, jak s ním pracuje výše uvedená domácí legislativa a kodexy. Primárně se tak zaměříme na to, do jaké míry byl jednotlivým aktérům umožněn srovnatelný přístup do vysílání, a to přímou formou zprostředkování jejich jednání nebo formou institucionalizace jejich postojů a názorů. V neposlední řadě se podíváme na složku nestrannosti, respektive na posouzení vyváženosti a neutrality odvysílaného obsahu. Budeme tak primárně analyzovat, do jaké míry se podařilo ve sledovaných pořadech zabránit favorizaci / defavorizaci obhájců či odpůrců EET.

Favorizaci a defavorizaci budeme chápat jak v rovině explicitní, tak implicitní jako pozitivní či negativní hodnocení vztahující se k analyzované problematice. Zaměříme se tak na analytický popis takového chování sledovaných médií, respektive konkrétních novinářů, jejich jednání, postojů a výrazových prostředků, které se přímo i nepřímo podílelo na formování mediálního obrazu subjektů.

2.4 Design výzkumu

2.4.1 Popis výzkumného souboru

Analýza prezentuje závěry vyčerpávajícího šetření. Nebyla tedy využita žádná z výběrových procedur a byly analyzovány všechny zadané pořady, respektive relevantní příspěvky, které sledované pořady odvysílaly. Jinými slovy, výstup analýzy nepracuje se statisticky koncipovanou reprezentativitou závěrů, nezobecňuje na základní soubor, ale poskytuje informace za celý relevantní soubor, jak jej definoval zadavatel. Přesnost závěrů je v tomto ohledu vyšší než v případě analýz, které pracují s pravděpodobnostně konstruovanými soubory.

Do analýzy vstupovaly následující pořady, respektive jejich vybraná vysílání (výběr pořadů i jednotlivých vysílání byl proveden zadavatelem):

- a) pořad „**Hlavní zprávy Radiožurnálu**“ vysílaný ve **12:00**, pořad „**Hlavní zprávy – Rozhovory a komentáře**“ od **12:10** a dva stejnojmenné pořady vysílané od **18:00** a **18:10** ve (všedních) dnech:

- 11. 12. a 18. 12. 2015; 8. 1., 22. 1., 29. 1. a 10. 2. – 12. 2. 2016.

- b) pořad „**Zprávy**“ Radiožurnálu, vysílaný ve 12 hod. o sobotách:

- 12. 12. 2015, 19. 12. 2015 a 9. 1. a 23. 1. 2016.

Ve všední den je pořad „Hlavní zprávy“ složen z kratší zpravodajské části v rozsahu přibližně 10 minut a delší publicistické části v rozsahu přibližně 20 minut. O víkendech a svátcích je v pořadu „Zprávy“ vysíláno pouze zpravodajství. Do analýzy bylo zahrnuto 16 relací odvysílaných v průběhu všedních dní a 4 sobotní relace. Všechny relace byly podrobeny kvantitativní analýze.

- c) pořad „**Dvacet minut Radiožurnálu**“ v období:

- 11. 12. 2015 – 12. 2. 2016.

Pořad je vysílán každý všední den po 17. hodině v délce zhruba 20 minut. Má charakter rozhovorů moderátorky s vybraným hostem na téma nejdůležitějších událostí a kauz dne. Ve sledovaném období bylo odvysíláno 42 relací. Tyto relace byly podrobeny kvantitativní a kvalitativní analýze.

- d) pořad "**Čtení z domácího tisku**" stanice ČRo Plus, **relace v 7:20 a 8:20** vysílané ve (všedních) dnech:
- 11. 12., 14. 12., 18. 12. a 21. 12. 2015; 8. 1., 11. 1., 22. 1., 25. 1., 29. 1., 1. 2. a 10. 2. – 12. 2. 2016.
- e) **čtení z domácího tisku v proudovém vysílání** Radiožurnálu, **relace po 7. a 8. hodině** ve (všedních) dnech:
- 11. 12., 14. 12., 18. 12., 21. 12. 2015; 8. 1., 11. 1., 22. 1., 25. 1., 29. 1., 1. 2. a 10. 2. – 12. 2. 2016.

Tento pořad je vysílán každý všední den a přináší posluchačům přehled událostí a informací z celostátních i regionálních deníků a týdeníků (vycházejících v tištěné nebo on-line digitální formě). Ve sledovaném období bylo odvysíláno 52 relací, které byly analyzovány kvantitativně.

- f) pořad "**Pro a proti**" stanice ČRo Plus vysílaný v období:
- 11. 12. 2015 – 12. 2. 2016.

Pořad je vysílán každý všední den po půl desáté dopoledne v délce 25 minut. Má charakter moderované diskuse mezi dvěma hosty, kteří hájí opačné názory. V analyzovaném období bylo odvysíláno 43 relací. Tyto relace byly podrobeny kvantitativní a kvalitativní analýze.

- g) pořad "**Názory a argumenty**" stanice ČRo Plus vysílaný v období:
- 11. 12. 2015 – 13. 2. 2016.

Pořad je vysílán na stanici ČRo Plus denně po Hlavních zprávách v 18 hodin, ve všední den v délce 30 minut a o víkendu v délce 50 minut. Přináší komentáře a analýzy, každou neděli pak také diskuse u kulatého stolu. V analyzovaném období bylo odvysíláno 64 relací. Tyto relace byly podrobeny kvantitativní a kvalitativní analýze.

2.4.2 Definice analytické jednotky

Jako základní **analytickou jednotku** jsme zvolili zvukový příspěvek, který tematizoval problematiku EET (jak jsme si popsali v teoretické části práce), respektive zabýval se:

- a) primárně tématem elektronické evidence tržeb, nebo

- b) pracoval s motivem uvedené agendy v podobě tematické subagendy, která byla součástí jiné agendy, nebo
- c) informace o sledované agendě zmínil pouze okrajově (například v promluvě některého z hostů formou krátké zmínky).

Příspěvek jsme definovali jako zvukovou stopu, která je oddělena zvukově od předcházejícího a následujícího příspěvku. Dílčím subtypem analytické jednotky (vstupujícím do kvalitativní analýzy) je pak moderátorský výrok či promluva.

2.4.3 Formulace výzkumných otázek

Předložená analýza si klade za cíl odpověď na hlavní výzkumnou otázku:

HVO: Postupoval Český rozhlas v rámci pokrytí agendy EET ve svém vysílání ve sledovaném období v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu a v Kodexu Českého rozhlasu?

Odpověď na tuto otázku by nám měla poskytnout závěrečná syntéza zjištění vyplývajících z kvantitativní a kvalitativní části studie. Kombinace těchto technik nám přinese ucelený pohled na problematiku, jelikož kvalitativní analytické postupy se nemohou zabývat otázkami „co?“ a „kolik?“, jak to činí kvantitativní perspektiva, ale zaměřují se na významy, akcenty a kontexty chování daného pořadu / žurnalisty. Naopak tyto komunikační dimenze není schopen zcela zachytit kvantitativní postup, který se soustřeďuje primárně na popis struktury jevu, respektive na analýzu jeho dimenzí.

V rámci kvantitativní analýzy se pokusíme odpovědět na následující vedlejší výzkumné otázky, zabývající se primárně vyvážeností:

A/ Jaký prostor poskytl Český rozhlas ve sledovaných pořadech a ve zvoleném období agendě EET?

B/ Jaké rutinní postupy užil Český rozhlas při reportování o problematice EET?

Kvalitativní část analýzy nám umožní odpovědět na otázky týkající se objektivitu v následující dimenzi:

C/ Dopouštěli se kmenoví žurnalisté ČRo při reprezentaci dané problematiky **věcných či profesních pochybení?**

2.4.4 Popis výzkumných metod

Pro naplnění výzkumných cílů byla jako klíčový výzkumný nástroj zvolena **metoda explorativní obsahové analýzy, respektive její kvantitativní i kvalitativní verze**, které zohledňují a kombinují časový, typový i případový přístup (Krippendorff, 2004 a Neuendorf, 2002). Porovnáme-li další možné metody, které by připadaly v úvahu pro analýzu daného tématu z hlediska potenciální validity a reliability poskytovaných dat, jeví se obsahová analýza vzhledem k zadání výzkumu jako nejvhodnější.

Otázka, do jaké míry dodržovaly vybrané pořady ČRo ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., resp. zda analyzované vysílání jako celek i v rámci jednotlivých pořadů dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování, má samozřejmě i svou kvalitativně analyzovatelnou dimenzi. Pro kvalitativní analýzu platí, že důkazem významu určitého jevu není jeho frekvenční nasycenost, ale soustřeďuje se na významové akcenty samotných mluvčích / novinářů, které se snaží rekonstruovat. Jako základní přístup jsme zvolili koncepci kvalitativní obsahové analýzy Kimberley Neuendorf (2002), Neuendorf & Skalski (2009).

Aplikace **kvantitativní části obsahové analýzy** probíhala v následujících krocích:

V první kvantifikační fázi analýzy jsme převedli do operacionální, měřitelné podoby výše uvedené problémové okruhy / otázky tak, aby zvolené indikátory umožňovaly měřit objektivitu, respektive vyváženost jednotlivých příspěvků.

Tyto měřitelné proměnné jsme rozdělili do následujících subcelků, z nichž každý představuje jeden atribut indikující naplňování sledovaných kritérií objektivity, respektive vyváženosti a nestrannosti. Detailní seznam jednotlivých proměnných, které byly součástí kódovacího klíče, a jejich popis je uveden v příloze.

a) příspěvek

- 1/ headline
- 2/ pořadí
- 3/ téma

b) EET

- 1/ počet příspěvků a jejich distribuce
- 2/ framing
- 3/ hodnocení (favorizace/defavorizace formou hodnotících promluv/soudů, které byly prosloveny moderátorem, reportérem, komentátorem nebo hosty).

c) mluvčí

- 1/ typ (nekmenový mluvčí ČRo, reportér, komentátor, expert, vox populi apod.)
- 2/ stranická a profesní identifikace (politik, expert, vox populi apod.)
- 3/ přítomnost hodnotících soudů vůči problematice EET

Po tomto základním deskriptivním popisu souboru jsme u vybraných pořadů přistoupili ke **kvalitativní obsahové analýze**, která se soustředila na profesní pochybení kmenových žurnalistů ČRo. Sledovány přitom byly pochybení či fauly, kterými moderátoři potenciálně:

- a) snižují či zesměšňují některého aktéra kauzy (přímo nepřímo),
- b) vytvářejí zpravodajské artefakty stereotypizovaným popisem událostí, jež tímto způsobem mytologizují,
- c) uvádějí nepřesné informace,
- d) zkreslují informace,
- e) potlačují relevantní informace.

Detailní výčet sledovaných faulů a pochybení, které byly součástí záznamových archů, je uveden v příloze.

2.4.5 Popis systému sběru dat, kódování a zpracování

V prvním kroku byla provedena rešerše všech sledovaných pořadů a jejich vysílání tak, aby bylo možné popsat a kvantifikovat všechna témata, kterým se ve sledovaném období věnovaly. Relevantní příspěvky (ty které pojednávaly o problematice EET) byly dále podrobeny analytickému procesu. V rámci kvantitativní analýzy byla data kódována podle vytvořené kódovací knihy, ukládána do datové matice a následně kvantitativně analyzována za použití softwaru IBM SPSS. V rámci kvalitativní analýzy byla zjištěná pochybení zaznamenávána do polostrukturovaných záznamových archů.

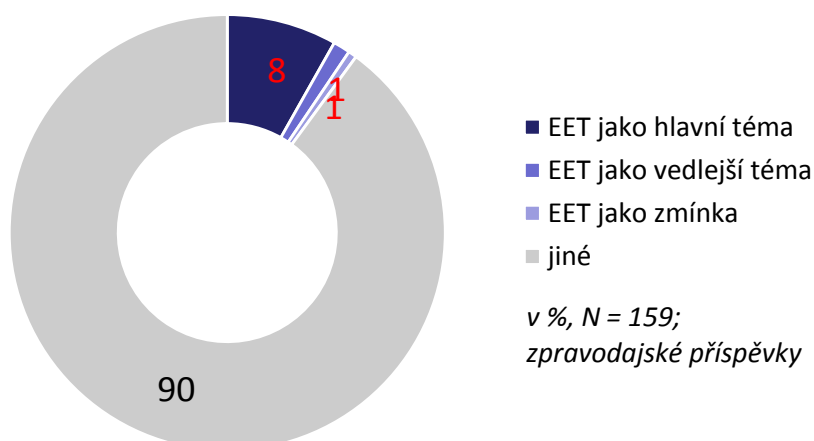
III. DETAILNÍ ANALÝZA

3.1 Hlavní zprávy – zpravodajství

Analyzované období tvořilo 12 kalendářních dnů, v každém z nich byly analyzovány dvě již zmíněné relace (ve 12:00 a v 18:00). Šlo o 8 pracovních dní a 4 soboty. Celkově tak analytický soubor obsahoval 20 relací. Analytickou jednotkou v rámci kvantitativní analýzy daného pořadu byl jeden zpravodajský příspěvek.

Ve sledovaném období bylo odvysíláno 159 zpravodajských příspěvků, z nichž se 16 (10 %) nějakým způsobem věnovalo problematice EET. Valná většina z nich (13 příspěvků – 8 %) pracovalo s agendou EET jako s hlavním tématem. Ve dvou příspěvcích (1 %) se EET objevilo jako téma vedlejší a v jednom příspěvku pak zazněla o EET pouze zmínka. Z těchto 16 relevantních zpravodajských příspěvků byla nadpoloviční většina (9 příspěvků) anoncována i v headlines jednotlivých zpravodajských relací.

Graf č. 1: Agenda EET ve zpravodajství ČRo

Detailnější pohled na všechna témata, kterým se Český rozhlas ve vybraných vysíláních zpravodajských relací ve 12 a 18 hodin věnoval, ukazuje, že problematika EET patřila ve sledovaném období k hlavní agendě. Bylo jí věnováno nejvíce zpravodajských příspěvků. Z dalších kauz byla v tomto období pokrývána především agenda únosu českých občanů v Libanonu a následné výzvy na rezignaci ministra Stropnického (8 příspěvků, 5 % souboru), téma migrace a migrační politiky (8 příspěvků, 5 % vysílání), konflikt v Sýrii (7 příspěvků, 4 % souboru) a návštěva Davida Camerona v Praze a britsko-evropské vztahy (5 příspěvků, 3 % souboru). Další příspěvky se věnovaly spíše jednotlivým tématům, která lze shrnout do větších celků. Bylo to zpravodajství o průběhu a výsledcích různých soudních procesů nebo o vyšetřování různých kauz, události a jednání v oblasti zahraniční politiky, informace o neštěstích, haváriích a požárech, zprávy o kulturních a společenských událostech a informace o vnitropolitických událostech a jednáních v České republice.

Tabulka č. 1: Přehled témat zpravodajství ve sledovaném období

téma	počet příspěvků	v %
EET, politická jednání, obstrukce a schvalování	14	8,8
sodní procesy, vyšetřování	14	8,8
zahraničí, zahraniční politické události a jednání	13	8,2
neštěstí, havárie, požáry	12	7,5
kultura, kulturní události, společenské události	9	5,7
migrační krize, migrační politika	8	5,0
vnitřní politika ČR, politická jednání	8	5,0
únos českých občanů v Libanonu, odvolávání M. Stropnického	8	5,0
terorismus, útoky, boj proti terorismu	7	4,4
věda, medicína, technika a technologie	7	4,4
konflikt v Sýrii, jednání o příměří, Rusko v Sýrii	7	4,4
počasí	5	3,1
doprava, auto-moto	5	3,1
Velká Británie a EU, David Cameron v Praze	5	3,1
ekologie	4	2,5
ekonomika, daně	4	2,5
školy	4	2,5
osobnosti, úmrtí, výročí	4	2,5
regionální politika	3	1,9
sport a sportovní události	3	1,9
zdravotnictví	3	1,9
volby USA	2	1,3
eurofondy, čerpání fondů	2	1,3
summit EU	2	1,3
náboženství	2	1,3
zbrojení, bezpečnost a ochrana hranic	2	1,3
Vánoce, svátky, tradice	2	1,3

N = 159, zpravodajské příspěvky

Z hlediska průběhu agendy můžeme konstatovat, že frekvenční pokrytí agendy EET ve zpravodajských relacích reagovalo na politickou situaci a korelovalo s jednotlivými jednáními doprovázejícími schvalovací proces. Nejvyšší frekvenci pokrytí sledovaného tématu ve sledovaných zpravodajských relacích nalezneme právě 10. 2. 2016, kdy byl zákon o EET schválen Poslaneckou sněmovnou.

Tabulka č. 2: Průběh agendy EET ve zpravodajství

datum vysílání	EET jako hlavní téma	EET jako vedlejší téma	EET jako zmínka
11. 12. 2015	2		
18. 12. 2015	2		
8. 1. 2016	2		
22. 1. 2016	1	1	

29. 1. 2016	2	1	1
10. 2. 2016	4		

absolutní četnosti

Pohled na typologii mluvčích, kteří dostali v relevantních příspěvcích prostor k vyjádření, ukazuje, že k problematice promlouvali téměř výhradně osobnosti z politické sféry. Nejčastěji to byli představitelé hnutí ANO (ať již samotný ministr financí Andrej Babiš nebo Jaroslav Faltýnek, místopředseda hnutí) a představitelé ODS, TOP 09 s Starostů. Jelikož zpravodajské příspěvky z velké části sledovaly právě průběh politických jednání a obstrukcí s nimi spojených (spory ANO s ODS a TOP 09), nelze považovat výběr mluvčích za problematický.

V den schválení EET (10. 2. 2016) pak v jednom zpravodajském příspěvku zazněla i citace vox populi (občanky, podnikatelky) a představitele Asociace malých a středních podnikatelů.

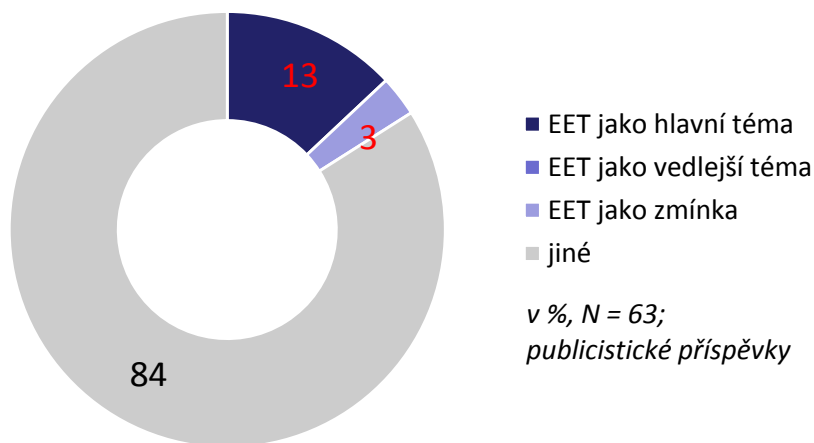
Tabulka č. 3: Mluvní relevantních zpravodajských příspěvků (EET jako hlavní či vedlejší téma)

pořad	datum vysílání	typ zdroje	mluvčí
zprávy 12.00	11. 12. 2015	politik politik	Jan Bartošek, KDU-ČSL Marek Benda, ODS
zprávy 18.00	11. 12. 2015	politik politik	Marek Benda, ODS Andrej Babiš, ministr financí a šéf hnutí ANO
zprávy 12.00	18. 12. 2015		čtená zpráva, bez citací
zprávy 18.00	18. 12. 2015	politik politik	Petr Gazdík, místopředseda PS, TOP09 a Starostové Andrej Babiš, hnutí ANO
zprávy 12.00	8. 1. 2016	politik politik	Andrej Babiš, ANO Petr Gazdík, TOP 09 a Starostové
zprávy 18.00	8. 1. 2016	politik politik	Andrej Babiš, hnutí ANO Petr Gazdík, místopředseda PS, TOP09 a Starostové
zprávy 12.00	22. 1. 2016	politik politik	Jaroslav Faltýnek, hnutí ANO Marek Ženíšek, TOP09
zprávy 18.00	22. 1. 2016	politik politik	Zbyněk Stanjura, šéf poslanců a ODS Andrej Babiš, hnutí ANO
zprávy 12.00	29. 1. 2016	politik politik	Andrej Babiš, hnutí ANO Petr Fiala, ODS
zprávy 12.00	29. 1. 2016	politik politik	Andrej Babiš, hnutí ANO Marian Juřečka, KDÚ-ČSL
zprávy 18.00	29. 1. 2016	politik politik	Jaroslav Faltýnek, hnutí ANO Petr Fiala, ODS
zprávy 12.00	10. 2. 2016		2 x čtená zpráva, bez citací
zprávy 18.00	10. 2. 2016	politik politik	Petr Fiala, předseda ODS Andrej Babiš, hnutí ANO
zprávy	10. 2. 2016	občan, podnikatel	Alena Chaloupková, drobný podnikatel

3.2 Hlavní zprávy – rozhovory a komentáře

Ve sledovaném období bylo odvysíláno 16 relací. Analytickou jednotkou v rámci kvantitativní analýzy daného pořadu byl jeden publicistický příspěvek. Celkově tak bylo analýze podrobena 63 publicistických příspěvků, z nichž se 8 věnovalo EET jako hlavnímu tématu (13 % z celku). Ve dvou vysíláních (3 %) se problematika EET objevila formou krátké zmínky.

Graf č. 2: Agenda EET v rozhovorech a komentářích

Detailnější pohled na všechna témata, kterým se Český rozhlas ve vybraných vysíláních publicistické části Hlavních zpráv ve 12 a 18 hodin věnoval, ukazuje, že problematika EET patřila ve sledovaném období k hlavní agendě. Bylo jí věnováno nejvíce publicistických příspěvků – nějakým způsobem byla tematizována 8 krát (13 % ze všech odvysílaných zpravodajských příspěvků).

Další příspěvky se věnovaly spíše jednotlivým tématům, spadajícím do větších celků. Šlo o témata z ekonomického sektoru, finančnictví či bankovníctví, dále o problematiku migrační krize a migrační politiky, o zahraniční politická jednání a události, o konflikt v Sýrii a také o otázky týkající se školství a vzdělávání.

Tabulka č. 4: Přehled témat rozhovorů a komentářů ve sledovaném období

téma	počet příspěvků	v %
EET	8	12,7
ekonomika, finančnictví, bankovníctví	8	12,7
migrační krize, migrační politika	6	9,5
zahraniční politické události a jednání	6	9,5
konflikt v Sýrii, jednání o příměří	5	7,9
školství a vzdělávání	4	6,3
neštěstí, požáry	3	4,8
vnitřní politika, politická jednání	3	4,8
regionální politika	2	3,2
sodní procesy, vyšetřování	2	3,2
kulturní a společenské události	2	3,2
věda, technika a technologie	2	3,2
zdravotnictví	2	3,2
kauza Fajád, odvolávání M. Stropnického	3	4,8
David Cameron v Praze, VB a EÚ	2	3,2
volby USA	1	1,6
kauzy ze sportu	1	1,6
ekologie, odpovědnost	1	1,6
osobnosti, úmrtí, výročí	1	1,6
summit EU	1	1,6

N = 63, publicistické příspěvky

Z hlediska průběhu agendy můžeme konstatovat, že frekvenční pokrytí agendy EET v publicistické části Hlavních zpráv reagovalo na politickou situaci a odráželo jednotlivá jednání doprovázejícími schvalovací proces - stejně jako tomu bylo ve zpravodajských relacích.

Tabulka č. 5: Průběh agendy EET v rozhovorech a komentářích

datum vysílání	EET jako hlavní téma	EET jako vedlejší téma	EET jako zmínka
11. 12. 2015	2		
18. 12. 2015	2		
8. 1. 2016	1		
22. 1. 2016	1		
29. 1. 2016			2
10. 2. 2016	2		

absolutní četnosti

Pohled na typologii mluvčích, kteří byli hosty relevantních publicistických příspěvků, opět ukazuje, že k problematice často promlouvaly osobnosti z politické sféry (6 z celkových 12

hostů v jednotlivých vysíláních). Nejčastěji šlo o zástupce hnutí ANO a ODS. Jelikož ale publicistické příspěvky obdobně jako ve zpravodajství sledovaly především průběh politických jednání a obstrukcí s nimi spojených (spory ANO s ODS a TOP 09), nelze považovat výběr mluvčích za problematický.

Durhou polovinu pozvaných hostů tvořili lidé z řad expertů či představitelů veřejných organizací – zde byli většinou zastoupeni analytici Českého rozhlasu (4 hosté).

Tabulka č. 6: Hosté relevantních publicistických příspěvků (EET jako hlavní téma)

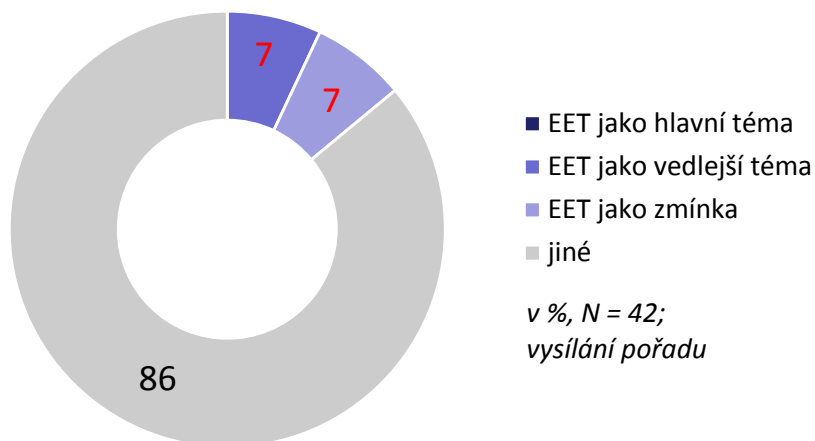
pořad	datum vysílání	host
rozhovory a komentáře ve 12:10	11. 12. 2015	expert Petr Nováček, analytik ČRo
rozhovory a komentáře v 18:10	11. 12. 2015	politik Petr Fiala, ODS politik Jaroslava Jarmanová, hnutí ANO
rozhovory a komentáře ve 12:10	18. 12. 2015	expert Marie Bastlová, analytička ČRo
rozhovory a komentáře v 18:10	18. 12. 2015	politik Bronislav Švarc, poslanec za hnutí ANO
rozhovory a komentáře ve 12:10	8. 1. 2016	politik Roman Sklenák, předseda posl. klubu ČSSD expert Marie Bastlová, analytička pro ČRo
rozhovory a komentáře ve 12:10	22. 1. 2016	představitel veřejné organizace Petra Pospíšilová, prezidentka komory daňových poradců
rozhovory a komentáře ve 12:10	10. 2. 2016	expert Jan Wintr, ústavní právník expert Jana Klímová, analytička pro ČRo
rozhovory a komentáře v 18:10	10. 2. 2016	politik Zbyněk Stanjura, předseda ODS politik Jan Volný, místopředseda sněmovního výboru za ANO

3.3 Dvacet minut Radiožurnálu

V rámci sledovaného období bylo analyzováno 42 vysílání pořadu Dvacet minut Radiožurnálu. Analytickou jednotkou v rámci kvantitativní analýzy daného pořadu bylo vzhledem k jeho charakteru jedno celé vysílání. Do kvalitativní analýzy jako analytické jednotky vstupovaly konkrétní promluvy jednotlivých moderátorů a jejich interakce s hosty.

Ze zmíněných 42 vysílání, které byly podrobeny analýze, se agenda EET objevila v 5 z nich (12 %). V žádném však tato agenda nebyla hlavním tématem: 3 vysílání (7 %) pracovaly s agendou EET jako s vedlejším tématem, ve 3 vysíláních (7 %) se o EET objevila pouhá zmínka.

Graf č. 3: Agenda EET v pořadu Dvacet minut Radiožurnálu

Detailnější pohled na všechna témata, kterým se jednotlivá vysílání pořadu Dvacet minut ve sledovaném období věnovala, ukazuje, že problematika EET patřila k marginální agendě. EET se v tomto pořadu nikdy neobjevila jako samostatné téma. Problematika byla probírána pouze jako téma vedlejší (či byla jen marginálně zmíněna) ve vysíláních věnujících se především tématům domácí politické scény, politickým jednáním a sporům.

Tabulka č. 7: Přehled témat v pořadu Dvacet minut Radiožurnálu

téma	počet vysílání	v %
domácí politická scéna, politická jednání, spory	8	19,0
osobnosti kultury. Kulturní a společenské události	5	11,9
migrační krize a její důsledky	5	11,9
zdraví a zdravotnictví	5	11,9
kauza únosu českých občanů v Libanonu	4	9,5
sport a kauzy ze sportovního prostředí	3	7,1
ekologie a společenská odpovědnost	3	7,1
ekonomika, mezinárodní sankce, finančnictví	2	4,8
problematika násilí (ženy, děti), diskriminace	2	4,8
zahraničí události	2	4,8
věda a výzkum	1	2,4

regionální politika	1	2,4
náboženství a Vánoce	1	2,4

N = 42 vysílání

Frekvenční průběh agendy odpovídá faktu, že pořad Dvacet minut Radiožurnálu se ve svém vysílání ve sledovaném dvouměsíčním období problematice EET ani jednou nevěnoval jako hlavnímu tématu. Výskyty a zmínky jsou tedy spíše nahodilé.

Tabulka č. 8: Průběh agendy EET v rámci pořadu Dvacet minut Radiožurnálu

datum vysílání	EET jako hlavní téma	EET jako vedlejší téma	EET jako zmínka
4. 1. 2016			1
5. 1. 2016			1
6. 1. 2016			1
18. 1. 2016		1	
2. 2. 2016		1	
12. 2. 2016		1	

absolutní četnosti

Hostem vysílání 4. 1. 2016 byl Pavel Kysilka, bývalý generální ředitel a předseda představenstva České spořitelny. Hlavním tématem rozhovoru byl odchod Pavla Kysilky z čela České spořitelny, v rozhovoru bilancoval své působení jak v této společnosti, tak v dalších institucích. V obecné rovině se rozhovor dotýkal vývoje bankovního sektoru, nových trendů v bankovníctví, věnoval se dále ekonomické situaci v ČR a v Evropě a jejímu vývoji. Problematika EET byla krátce pojednána v tematickém rámci jako jedna z aktivit vlády, nicméně šlo o téma vedlejší až marginální. Moderátorka se hosta pouze krátce dotazovala na názor na zavedení EET v kontextu zátěže pro podnikatele. Optikou kvalitativní analýzy moderátorských faulů či pochybení můžeme konstatovat, že v daném vysílání nedošlo k žádnému pochybení z hlediska objektivity či hodnotově zabarvených soudů.

Dalším vysíláním, které se okrajově dotklo tematiky EET, bylo vysílání ze dne 5. 1. 2016. Hostem pořadu byl vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Vratislav Mynář. Hlavním tématem bylo neudělení bezpečnostní prověrky, kterou kancléřovi neudělil Národní bezpečnostní úřad a údajný politický podtext tohoto činu. Téma EET bylo moderátorkou zmíněno velmi okrajově v rámci dotazu na vztahy prezidenta Miloše Zemana vůči Andreji Babišovi a Bohuslavu Sobotkovi. Kvalitativní analýza, zaměřená na profesní fauly a věcná pochybení, neodhalila žádné problémy.

Rozhovor s Petrem Machem, předsedou Strany svobodných občanů, se 6. 1. 2016 věnoval aféře hackingu soukromé e-mailové adresy premiéra Bohuslava Sobotky, volební spolupráci se

stranou Soukromníci a migrační krizi. Problematika EET byla zmíněna v kontextu tématu propojení státu a byznysu. Host se v rámci své promluvy následně pustil do kritiky aktivity Andreje Babiše, moderátorka však jeho kritiku promptně korigovala předkládáním protinázorů a rozporováním jeho hodnotících soudů. O problematice EET tak ale bylo referováno spíše v epizodickém rámci, jako o příkladu jedné z řady kritizovaných aktivit Andreje Babiše. Z hlediska kvalitativní analýzy zaměřené na profesní pochybení moderátorů zde nenacházíme žádný problém.

Dalším vysíláním, ve kterém se objevila problematika EET, bylo vysílání ze dne 18. 1. 2016, ve kterém byla hostem Alexandra Udženija, místopředsdkyně ODS. Hlavním tématem pořadu byly změny ve vedení ODS po volebním sněmu strany, pozice žen v politice a směřování ODS do budoucna. Tématika EET zde byla uváděna v obecném kontextu omezování svobod jedince a rostoucích tendencí k regulacím a dohledu a rovněž optikou osobní zkušenosti hosta se situací v Chorvatsku, kde se tvůrci projektu EET inspirovali. Celkově tak bylo o EET referováno spíše v tematickém rámci. Pokud jde kvalitativní hodnocení práce moderátorky, pak z hlediska profesionality výkonu neshledáváme žádná pochybení.

2. 2. 2016 byl v rámci Speciálu Radiožurnálu odvysílán rozhovor s premiérem Bohuslavem Sobotkou o ekonomických otázkách (snižování DPH, EET), migrační krizi a aktuálních kauzách (zadržování českých občanů v Libanonu, vztah s prezidentem Milošem Zemanem, rozpory v rámci V4). O problematice EET je zde referováno tematicky jako o součásti programového prohlášení vlády, dále v kontextu snížení DPH jako jednoho z nástrojů pro omezení zátěže spojené se zavedením EET. V promluvách hosta nedochází ve vztahu ke sledované problematice k žádným hodnotícím soudům. Z hlediska práce moderátora nenacházíme v referenci o tématu EET problém.

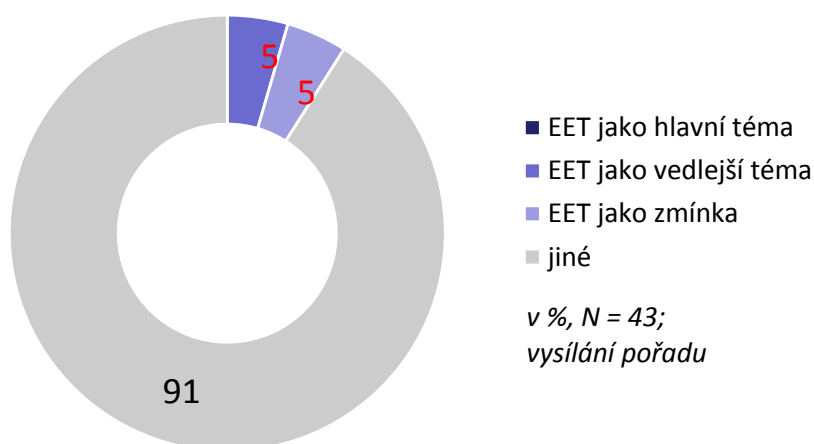
Posledním pořadem, který se ve sledovaném období věnoval problematice EET, byl pořad vysílaný 12. 2. 2016, jehož hostem byl místopředseda vlády a předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek. Hlavními tématy byla kauza Fajád a s ní související otázky odvolání ministra obrany Martina Stropnického. EET byla diskutována v poslední části rozhovoru jako reakce na aktuální schválení zákona o EET. Zarámování EET bylo tematické, uváděné odkazy precizně ozdrojované a z hlediska kvalitativní analýzy práce moderátorky nedošlo k žádnému profesnímu pochybení či moderátorskému faulu.

3.4 Pro a proti

V rámci sledovaného období bylo analyzováno 43 vysílání pořadu Pro a proti. Analytickou jednotkou v rámci kvantitativní analýzy daného pořadu bylo vzhledem k jeho charakteru jedno celé vysílání. Do kvalitativní analýzy jako analytické jednotky vstupovaly konkrétní promluvy jednotlivých moderátorů a jejich interakce s hosty.

Ze zmíněných 43 vysílání, která byla podrobena kvantitativní analýze, se agenda EET objevila ve 4 z nich (9 %) – dvakrát jako téma vedlejší (4,5 %), dvakrát pouze jako zmínka (4,5 %). Ani tento pořad tedy s agendou EET nepracoval jako s hlavním tématem některého ze svých vysílání.

Graf č. 4: Agenda EET v pořadu Pro a Proti

Detailnější pohled na všechna témata, kterými se jednotlivá vysílání pořadu Pro a Proti ve sledovaném období věnovala, ukazuje, že problematika EET patřila k marginální agendě. EET se v tomto pořadu nikdy neobjevila jako samostatné téma, byla probírána pouze jako téma vedlejší nebo byla jen marginálně zmíněna ve vysíláních věnujících se především ekonomice, daním a národnímu hospodářství.

Tabulka č. 9: Přehled témat v pořadu Pro a Proti

téma	počet vysílání	v %
<i>zahraniční události, zahraniční politika</i>	10	23,3
<i>domácí politická scéna a události</i>	8	18,6
<i>kultura, kulturní události a společenská témata</i>	5	11,6
<i>ekonomika, daně, hospodářství</i>	5	11,6
<i>migrační krize a její důsledky</i>	4	9,3
<i>zdraví a zdravotnictví</i>	4	9,3
<i>ekologie a společenská odpovědnost</i>	3	7,0
<i>náboženství</i>	2	4,7
<i>Vánoce a tradice</i>	2	4,7

N = 43 vysílání

Frekvenční průběh agendy i v tomto pořadu odpovídal faktu, že se ve svém vysílání ve sledovaném dvouměsíčním období problematice EET ani jednou nevěnoval jako hlavnímu tématu. Výskyty a zmínky jsou tedy spíše nahodilé.

Tabulka č. 10: Průběh agendy EET v rámci pořadu Pro a Proti

datum vysílání	EET jako hlavní téma	EET jako vedlejší téma	EET jako zmínka
4. 1. 2016			1
7. 1. 2016		1	
18. 1. 2016			1
26. 1. 2016		1	

absolutní četnosti

První relevantní příspěvek byl v rámci sledovaného období odvysílán 4. 1. 2016. Hosty moderátorky byli analytička týdeníku Echo24 Lenka Zlámalová a poradce Andreje Babiše ekonom Aleš Michl. Rozhovor se primárně zaměřoval na hodnocení aktuální situace a vývoj ekonomiky v ČR a aktuální společenská témata (migrační krize, společenská proměna institucí). EET byla zmiňována v kontextu tématu vytváření podmínek ze strany vlády, byla zde tedy rámována tematických způsobem. Kvalitativní analýza odhalila dílčí pochybení na straně moderátorky, která nedostatečně korigovala či oponovala silně hodnotícím soudům ze strany paní Zlámalové, položila sugestivní otázku a následně konstatování podsouvající hodnocení:

moderátorka - „Podkopává vláda nohy podnikatelům, paní Zlámalová?“

host Lenka Zlámalová - „Vláda podnikatele buzeruje, je třeba říct. Různá taková ta kontrolní hlášení, registry účtů...“

moderátorka: „V každém případě je to buzerace, jak jste řekla.“

host Lenka Zlámalová: „V každém případě je to buzerace a podnikatelé, kteří se cítí buzerováni většinou se úplně dobře v té zemi necítí. Čím méně ty země buzerují, tím víc se tam byznysu daří. My přebíráme modely, které pocházejí z Balkánu, místo abysme se inspirovali v zemích, které jsou ekonomicky opravdu pružné.“

Ve vysílání ze dne 7. 1. 2016 byli hosty moderátora Martin Janeček, generální ředitel Finanční správy a Petr Beránek, daňový poradce z Agentury daňových rad. Hlavním tématem pořadu bylo zavedení kontrolních hlášení DPH a další kontrolní mechanismy, které mají vést ke zvýšení výtěžnosti při výběru daní. Problematika EET byla zmiňována v kontextu růstu kontroly daňové evidence v předchozích letech a dalších nových povinností, které se teprve připravují. Zarámování tématu EET je tak ryze tematické jako součást uvedených kontrolních opatření. Z hlediska práce moderátora kvalitativní analýza neodhalila žádné fauly či jiná pochybení.

Ve vysílání ze dne 18. 1. 2016 se jako hosté moderátorky objevili politolog Lukáš Jelínek z Masarykovy demokratické akademie blízké ČSSD a Ladislav Mrklas z CEVRO blízké ODS.

Hlavním tématem diskuze byla minulost a současnost ODS na české politické scéně. Téma EET bylo zmiňováno v kontextu střetu ODS a ANO ve sněmovně jako součást politické strategie ODS pro získání přízně voličů z řad podnikatelů. Samotná EET však nebyla předmětem diskuze ani hodnocení. V práci moderátorky kvalitativní analýza neodhalila žádná profesní pochybení.

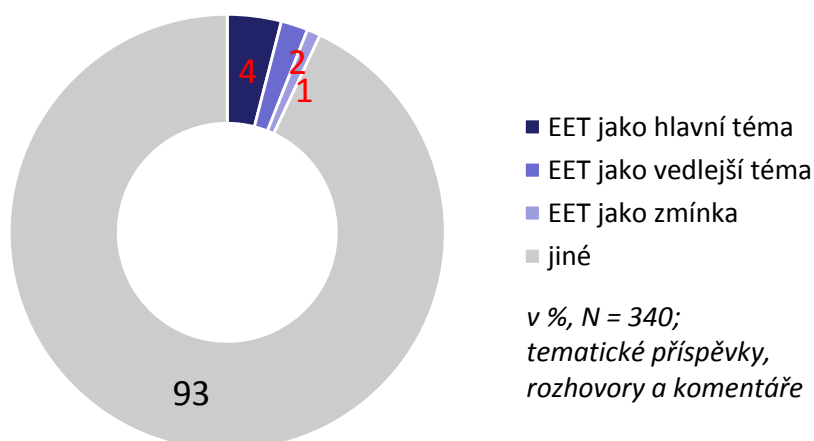
Poslední relevantní vysílání bylo v rámci sledovaného období odvysíláno 26. 1. 2016 s hosty Janem Bartoškem, místopředsedou Poslanecké sněmovny z KDU-ČSL a Janou Maxovou, poslankyní za ANO, na téma snižování daní a změn v daňově uznatelných odpočtech. Problematika EET zde byla uváděna v kontextu širší problematiky efektivity daňového systému, změn v daňových bонusech a odpočtech a s nimi souvisejícím kontrolním systémem v oblasti daní. Kvalitativní analýza neodhalila žádné moderátorské fauly či dílčí pochybení.

3.5 Názory a argumenty

V rámci sledovaného období bylo analyzováno 64 vysílání pořadu Názory a argumenty. Analytickou jednotkou v rámci kvantitativní analýzy daného pořadu byl jeden tematicky příspěvek (rozhovor či komentář). Do kvalitativní analýzy pak jako analytické jednotky vstupovaly konkrétní promluvy jednotlivých moderátorů a jejich interakce s hosty.

Ve zmíněných 64 vysíláních, která byla podrobena kvantitativní analýze, se takovýchto tematicky ohraničených příspěvků (analytických jednotek) objevilo 340. Agenda EET se objevila ve 25 z nich (6 %) – patnáctkrát jako téma hlavní (4 %), šestkrát jako téma vedlejší (2 %) a čtyřikrát pouze jako marginálnější zmínka (1 %).

Graf č. 5: Agenda EET v pořadu Názory a argumenty

Detailnější pohled na všechna témata, kterým se jednotlivá vysílání pořadu *Názory a argumenty* ve sledovaném období věnovala, ukazuje, že problematika EET patřila k tematickým okruhům s nejvyšším pokrytím. Podobně silně pokrytou agendou byly ve sledovaném období například volby USA nebo Miloš Zeman a jeho činy a výroky. Mnohé další příspěvky se věnovaly spíše jednotlivostem, avšak tyto je možno sloučit do velkých tematických okruhů jako zahraniční události, migrační krize, atd.

Tabulka č. 11: Přehled témat v pořadu *Názory a argumenty*

téma	počet vysílání	v %
<i>zahraniční události, zahraniční politická jednání, zahraniční politika</i>	65	19,1
<i>migrační krize a její důsledky, migrační politika</i>	39	11,5
<i>hodnocení roku 2015 v různých oblastech, průřezové příspěvky, výhledy do roku 2016</i>	22	6,5
<i>sodní procesy, vyšetřování</i>	19	5,6
<i>vnitřní politika, politická jednání, politická kultura, mezistranické vztahy</i>	19	5,6
<i>ekonomika, daně, finančnictví, obchod, eurofondy</i>	19	5,6
<i>Miloš Zeman a jeho činy a výroky</i>	16	4,7
<i>kulturní a společenské události</i>	15	4,4
<i>EET, politická jednání a schvalování, dopady</i>	14	4,1
<i>volby USA</i>	14	4,1
<i>témata regionální politiky</i>	14	4,1
<i>terorismus, boj proti terorismu, útoky</i>	12	3,5
<i>Vánoce, vánoční speciály, vánoční poesie</i>	12	3,5
<i>únos českých občanů v Libanonu, M. Stropnický</i>	10	2,9
<i>konflikt v Sýrii, jednání o příměří, intervence v Sýrii</i>	8	2,4
<i>osobnosti, úmrtí, výročí</i>	8	2,4
<i>bezpečnost, ochrana hranic, Schengen</i>	8	2,4
<i>Velká Británie a EU, Brexit</i>	6	1,8
<i>právo, zákony</i>	4	1,2
<i>sport a sportovní události a kauzy</i>	2	0,6
<i>doprava, auto-moto</i>	2	0,6
<i>ekologie, odpovědnost, energetika</i>	2	0,6
<i>zdraví a zdravotnictví</i>	2	0,6
<i>školy a vzdělávání</i>	2	0,6
<i>náboženství</i>	2	0,6
<i>demonstrace, útok na Kliniku</i>	2	0,6
<i>neštěstí, havárie, požáry</i>	1	0,3
<i>věda, medicína, technika a technologie</i>	1	0,3

N = 340 tematických příspěvků

Agenda EET byla v pořadu *Názory a argumenty* v průběhu dvou sledovaných měsíců pokrývána relativně vysokou a pravidelnou frekvencí relevantních příspěvků. Ze všech

analyzovaných pořadů se jedná o pořad, který ve svém vysílání věnoval agendě EET největší prostor.

Tabulka č. 12: Průběh agendy EET v rámci pořadu *Názory a argumenty*

datum vysílání	EET jako hlavní téma	EET jako vedlejší téma	EET jako zmínka
11. 12. 2015	1		
13. 12. 2015	1		
20. 12. 2015		1	
21. 12. 2015	2		
22. 12. 2015	1	1	
31. 12. 2015		1	
8. 1. 2016	3		
10. 1. 2016		1	
14. 1. 2016		1	
17. 1. 2016			1
22. 1. 2016	2		
29. 1. 2016	1		1
31. 1. 2016	1		1
4. 2. 2016			1
8. 2. 2016	1		
10. 2. 2016	2		
13. 2. 2016		1	

absolutní četnosti

Přehled hostů jednotlivých vysílání (hosté v rozhovorech či diskusích) a také autorů relevantních komentářů ukazuje, že ve sledovaném pořadu ve vztahu k problematice EET zaznělo široké spektrum názorů a byl zde také poskytnut prostor pro veřejnou diskusi.

V případě diskusí u kulatého stolu i rozhovorů s jedním hostem byly moderátorské promluvy kmenových žurnalistů a jejich interakce s hosty podrobeny kvalitativní obsahové analýze, které ve vztahu ke sledované problematice EET⁴ neodhalila žádné komunikační fauly, významové posuny či zkresení nebo jiná profesní pochybení.

⁴ Analýza našla pouze dvě drobná pochybení, ani jedno z nich se však netýkalo přímo agendy EET.

V jednom případě, ve vysílání ze dne 20. 12. 2015, došlo ze strany moderátora k neuvedení zdrojů, když mluvil o průzkumu politických preferencí: „Mimochodem když už mluvíme právě, nebo narazili jsme i na ty, na ty vrcholné politické otázky, nebo respektive na, na situaci ve vládě, teď jsme zhruba v polovině toho funkčního

Tabulka č. 13: Hosté relevantních příspěvků a autoři komentářů (EET jako hlavní nebo vedlejší téma)

datum vysílání	typ příspěvku	host/autor
11. 12. 2015	rozhovor	Petr Hartman vnitropolitický komentátor Čro
13. 12. 2015	kulatý stůl	Petruška Šustrová publicistka Jiří Leschtina publicista Lukáš Jelínek analytik, Masarykova demokratická akademie
20. 12. 2015	kulatý stůl	Jefim Fištejn redaktor, Rádio Svobodná Evropa, Rádio Svoboda deník Referendum, Masarykova demokratická akademie Patrik Eichler Petr Hartman vnitropolitický komentátor Čro
21. 12. 2015	rozhovor	Radko Kubíčko komentátor Českého rozhlasu
	komentář	Petr Holub komentátor týdeník Echo 24
22. 12. 2015	rozhovor	Petr Hartman vnitropolitický komentátor Čro
	komentář	Lukáš Jelínek analytik, Masarykova demokratická akademie
31. 12. 2015	komentář	Martin Schulz moderátor Čro
8. 1. 2016	rozhovor	Petr Hartman vnitropolitický komentátor Čro
	komentář	Petr Holub komentátor portálu Hlídací pes
	komentář	Petr Honzejek komentátor, Hospodářské noviny
10. 1. 2016	kulatý stůl	Petr Honzejek komentátor, Hospodářské noviny
		Petr Holub komentátor týdeník Echo 24
		Jefim Fištejn redaktor, Rádio Svobodná Evropa, Rádio Svoboda
14. 1. 2016	komentář	Lukáš Jelínek analytik, Masarykova demokratická akademie
17. 1. 2016	kulatý stůl	Milan Znoj politolog, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
		Erich Best komentátor, server Fleet Sheet
		Alexandr Mitrofanov komentátor, Právo
		Petr Holub komentátor portálu Hlídací pes
22. 1. 2016	rozhovor	Petr Hartman vnitropolitický komentátor Čro
	komentář	Alexandr Mitrofanov komentátor, Právo
29. 1. 2016	rozhovor	Ondřej Konrád redaktor Čro
	komentář	Alexandr Mitrofanov komentátor, Právo
31. 1. 2016	kulatý stůl	Daniel Kroupa vysokoškolský pedagog, bývalý politik, filozof a publicista
		Jaroslav Veis spisovatel, překladatel, novinář
		Jaroslav Šonka politolog, publicista
		Oldřich Kužilek publicista, moderátor, poradce pro otevřenost veřejné správy a ochranu soukromí

období. Momentál..., podle momentálního průzkumu by, toho nejposlednějšího, by lehoulince měla navrch sociální demokracie, ale jinak jsou ty čísla víceméně nepřilíš, se nepřilíš vykyvují v těch posledních měsících.“

Ve druhém případě pak moderátor ve vysílání ze dne 17. 1. 2016 pronesl hodnotící soud vůči Petru Fialovi z ODS „Tak on vůbec nevypadá jako člověk s politickým talentem, upřímně řečeno.“

4. 2. 2016	komentář	Lukáš Jelínek	politolog
8. 2. 2016	komentář	Petr Holub	komentátor týdeníku Echo 24
10. 2. 2016	rozhovor	Petr Hartman	vnitropolitický komentátor Čro
	komentář	Jiří Leschtina	redaktor Čro
13. 2. 2016	kulatý stůl	Zdeněk Škromach	místopředseda Senátu, senátor /ČSSD/
		Radim Smetka	místopředseda strany /Strana svobodných občanů/
		Michal Berg	místopředseda strany /SZ/

3.6 Čtení z domácího tisku

V rámci sledovaného období bylo analyzováno 52 relací. Upozornění na problematiku EET se objevilo pouze v jedné z nich, a to konkrétně v relaci odvysílané v 7.20 na stanici ČRo Plus dne 11. 2. 2016 – tedy den po schválení zákona o EET Poslaneckou sněmovnou. Do vysílání pořadu Čtení z domácího tisku se dostaly titulky deníků („Babiš vyhrál“, „Babiš prosadil svou“, „Babišovy účtenky přicházejí“ – bez přesného uvedení zdrojového média, pouze s obecným kontextem hlásají titulky deníků“). Citovány byly Hospodářské noviny, které tomuto tématu věnovaly, dle slov moderátorů, 5 stran a zabývaly se především analýzou toho, kdo z dané situace bude nejvíce profitovat. Zmíněny byly mobilní operátoři, prodejci softwarových řešení, prodejci pokladen i tiskáren.

IV. HLAVNÍ ZÁVĚRY

Cílem předložené analýzy bylo zodpovědět otázku, zda si Český rozhlas v případě medializace problematiky EET během stanoveného období v určených pořadech počínal v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu a v Kodexu Českého rozhlasu a to zejména s ohledem na to, zda:

- a) poskytoval objektivní, ověřené, ve svém celku vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů,
- b) působil coby fórum pro veřejnou diskusi, v níž je možno vyjadřovat široké spektrum názorů a hledisek.

V první části analýzy jsme představili základní teoretická východiska. Součástí teoretického exozé byl i popis společensko-politických souvislostí EET. V rámci teoretického úvodu studie jsme dále představili základní teoretické koncepty, o které se předložená práce primárně opírá a metodologická východiska včetně popisu vzorku, zvolených výzkumných metod a nastolení hlavní výzkumné otázky i dílčích výzkumných otázek. Odpovědi na stanovené výzkumné otázky přináší tato závěrečná syntéza.

A/ Jaký prostor poskytl Český rozhlas ve svém vysílání ve sledovaných pořadech a ve zvoleném období agendě EET?

B/ Jaké rutinní postupy užil Český rozhlas při reportování o agendě EET?

Prostor, který věnoval Český rozhlas pokrytí agendy EET, se lišil v závislosti na jednotlivých pořadech. Obecně však můžeme konstatovat, že Český rozhlas ve stěžejních pořadech agendu EET pokrýval odpovídajícím způsobem.

Ve vybraných vysíláních Hlavních zpráv patřila agenda EET k hlavním tématům. Objevila se v 8 % příspěvků z celého analyzovaného vysílání (jako hlavní či vedlejší téma). V polovině případů byly příspěvky věnující se EET i anoncovány v headlines. Z hlediska průběhu agendy můžeme konstatovat, že frekvenční pokrytí agendy EET ve zpravodajských relacích reagovalo na politickou situaci a korelovalo s jednotlivými jednáními doprovázejícími schvalovací proces. Nejvyšší frekvenci pokrytí tématu pak ve sledovaných zpravodajských relacích nalezneme právě 10. 2. 2016, kdy byl zákon o EET schválen Poslaneckou sněmovnou. Pohled na typologii mluvčích, kteří dostali v relevantních příspěvcích prostor k vyjádření, ukazuje, že k problematice promlouvaly téměř výhradně osobnosti z politické sféry. Nejčastěji to přitom byli představitelé hnutí ANO (ať již ministr financí Andrej Babiš nebo Jaroslav Faltýnek, první

místopředseda) a představitelé ODS, TOP 09 s Starostů. Jelikož zpravodajské příspěvky z velké části sledovaly právě průběh politických jednání a obstrukcí s nimi spojených (spory ANO s ODS či TOP 09), nelze považovat výběr mluvčích za problematický.

I v publicistické části Hlavních zpráv (v rámci rozhovorů a komentářů) patřila agenda EET k hlavním tématům sledovaného období: věnovalo se jí jako hlavnímu či vedlejšímu tématu 13 % publicistických příspěvků. Z hlediska průběhu agendy můžeme konstatovat, že frekvenční pokrytí agendy EET v publicistické části Hlavních zpráv stejně jako ve zpravodajských relacích reagovalo na politickou situaci a korelovalo s jednotlivými jednáními doprovázejícími schvalovací proces. Pohled na typologii mluvčích, kteří byli hosty relevantních publicistických příspěvků, opět ukazuje, že k problematice promlouvaly často osobnosti z politické sféry (6 z celkových 12 hostů v jednotlivých vysíláních). Nejčastěji šlo o zástupce hnutí ANO a ODS. Jelikož ale publicistické příspěvky, obdobně jako tomu bylo ve zpravodajství, často sledovaly právě průběh politických jednání a obstrukcí s nimi spojených (spory ANO s ODS či TOP 09), nelze považovat výběr mluvčích za problematický. Druhou polovinu pozvaných hostů tvořili lidé z řad expertů či představitelů veřejných organizací – zde byli většinou zastoupeni analytici Českého rozhlasu (4 hosté).

I v případě pořadu *Názory a argumenty* patřila agenda EET k tematickým okruhům s nejvyšším pokrytím. V průběhu dvou sledovaných měsíců se agenda EET objevila v 17 vysíláních. Celkově tvořila 4 % z celkového počtu 340 tematických příspěvků v rámci 64 vysílání. Agenda EET byla v pořadu *Názory a argumenty* v průběhu dvou sledovaných měsíců pokrývána relativně vysokou a pravidelnou frekvencí relevantních příspěvků. Přehled hostů jednotlivých vysílání (hosté v rozhovorech či diskusích) a také autorů relevantních komentářů ukazuje, že ve sledovaném pořadu ve vztahu k problematice EET zaznělo široké spektrum názorů a byl zde také poskytnut prostor pro veřejnou diskusi.

V dalších sledovaných pořadech bylo téma EET zpracováno a pokrýváno jiným způsobem. V pořadu *Dvacet minut Radiožurnálu* a v pořadu *Pro a Proti* se neobjevilo ve sledovaném období žádné vysílání, které by s agendou EET pracovalo jako s hlavním tématem. Problematika byla v obou pořadech probírána pouze jako téma vedlejší (či byla jen marginálně zmíněna) ve vysíláních věnujících se především tématům domácí politické scény, politickým jednáním a sporům a obecnějším tématům z oblasti ekonomiky. Frekvenční průběh agendy odpovídá faktu, že pořad *Dvacet minut Radiožurnálu* a pořad *Pro a Proti* se ve svém vysílání ve sledovaném dvouměsíčním období problematice EET ani jednou nevěnovaly jako hlavnímu tématu. Výskyty a zmínky jsou tedy spíše nahodilé.

V pořadu *Čtení z domácího tisku* se agenda EET se objevila pouze jednou, a to v relaci odvysílané v 7:20 na stanici ČRo Plus dne 11. 2. 2016 – tedy den po schválení zákona o EET Poslaneckou sněmovnou. Do vysílání pořadu *Čtení z domácího tisku* se dostaly titulky deníků („Babiš vyhrál“, „Babiš prosadil svou“, „Babišovy účtenky přicházejí“ – bez přesného uvedení zdrojového média, pouze s obecným kontextem hlásají titulky deníků“). Citovány pak byly *Hospodářské noviny*, které tomuto tématu věnovaly, dle slov moderátorů, 5 stran.

C/ Dopouštěli se kmenoví žurnalisté ČRo v medializaci dané kauzy věcných či profesních pochybení?

Analýza věcných a profesních pochybení kmenových žurnalistů Českého rozhlasu neprokázala žádná závažná pochybení, která by měla za následek porušení objektivity ve vztahu ke sledované agendě EET.

Závěrem tedy můžeme konstatovat, že analýza ve sledovaném období ve vybraných pořadech Českého rozhlasu v případě agendy EET neodhalila žádná pochybení, která by zakládala podezření, že došlo k porušení závazku poskytovat objektivní, ověřené, ve svém celku vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů. Český rozhlas si tedy během stanoveného období v určených pořadech počínal v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu a v Kodexu Českého rozhlasu

V. SEZNAM LITERATURY

Burton, G., Jiráček J. (2003) Úvod do studia médií. Barrister & Principal. Brno.

Iyengar, S., Simon, A. (1993). News Coverage of the Gulf Crisis and Public Opinion: A Study of Agenda-Setting, Priming, and Framing Communication Research June 1993 20: 365-383

Krippendorff, K. (2004) Content Analysis: An Introduction to Its Methodology. Los Angeles, London: Sage.

Kronick, J. C. (1997) Alternativní metodologie pro analýzu kvalitativních dat. in Sociologický časopis 33(1): 57-67.

Neuendorf, K. A. (2002) The Content Analysis Guidebook. Thousand Oaks: Sage.

Neuendorf, K. A., & Skalski, P. D. (2009) Quantitative content analysis and the measurement of collective identity. In R. Abdelal, Y. M. Herrera, A. I. Johnston & R. McDermott (Eds.), Measuring identity: A guide for social scientists (pp. 203-236). Cambridge: Cambridge University Press.

McCombs, M. E., Shaw, D. L. (1972) "The Agenda-Setting Function of Mass Media." The Public Opinion Quarterly 36 (2): 176 – 187.

McCombs, M. (2009), Agenda setting: nastolování agendy – masová média a veřejné mínění. Portál. Praha.

Volek, J. (2013) 'Mediální obraz ve volební kampani: první prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce'. In: Media a společnost. Praha.

Westerstahl, J. (1983) 'Objective News Reporting', Communication research 10 (3): 403-424.

VI. PŘÍLOHY

Kódovací klíč

A. IDENTIFIKAČNÍ PROMĚNNÉ

- A0. ID příspěvku
- A1. Jméno kodéra – ZAPSAT SLOVY
- A2. Datum vysílání – den (formát: DDMM)

B. IDENTIFIKACE PŘÍSPĚVKU

B1. Název pořadu

1. Hlavní zprávy (Radiožurnál) – zpravodajství 12
2. Hlavní zprávy (Radiožurnál) – publicistika 12
3. Hlavní zprávy (Radiožurnál) – zpravodajství 18
4. Hlavní zprávy (Radiožurnál) – publicistika 18
5. Dvacet minut Radiožurnálu (Radiožurnál)
6. Pro a Proti (ČRo Plus)
7. Názory a argumenty (ČRo Plus)
8. Čtení z domácího tisku

B2. Je příspěvek anoncovaný v headlines? (cca prvních 30 sekund vysílání avizující nejdůležitější události)

1. ano
2. ne

B3. Pořadí příspěvku (vypsat pořadí v rámci daného vysílání)

C. TÉMA PŘÍSPĚVKU

C1. "EET" je

1. hlavní téma příspěvku
2. vedlejší téma příspěvku
3. okrajová zmínka v příspěvku
- 0 nezmíněno (jiné téma)

C2. Téma příspěvku - V několika větách popište, o čem příspěvek pojednává, buďte konkrétní

D. MLUVČÍ A ZDROJE

1. politické
2. expertní
3. novinářské
4. představitel jiné veřejné organizace
5. vox populi

6. jiné

Záznamový arch

Publicistika, diskuse a rozhovory – kvalitativní část

Základní analytická jednotka - příspěvek, který:

- A) **referuje o problematice EET** v daném období
- B) je formálně **oddělen** od ostatních příspěvků zvukovým předělem (na začátku a na konci)
- C) dílčím subtypem analytické jednotky je pak **promluva** moderátora

Jméno kodéra	
Název relace	
Datum	
Čas	

U každého pořadu hodnotíme výskyt níže uvedených profesních chyb. Kromě popisu situace je třeba uvést přesný čas, kdy se chyba vyskytla, a aktéra, který byl chybou ovlivněn.

Profesní chyby na straně moderátora	Čas	Aktér	Popis, vysvětlení
A/ nekorrektní interpretace (např. zkreslování, zveličování...)			
B/ sugestivní otázky (vkládání odpovědi do samotné otázky)			
C/ informační nepřipravenost a/nebo věcná nepřesnost dotazu			
D/ nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj uveden nepřesně)			
E/ používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem			
F/ neschopnost diskusi soudcovat, odhalovat rozpory v postojích účastníků – pouze v diskusích, ne v rozhovorech			
G/ neschopnost odhalovat rozpory v postojích účastníků			
H/ neschopnost korigovat “fauly”, kterých se diskutující dopouštěli			
I/ neovládnutí emocí (ironie, sarkasmus, zesměšňování) na straně moderátora			
J/ zjevné projevy moderátora de/favorizující některého aktéra			

K/ stereotypizace – uplatňování předsudků a stereotypů vůči jednotlivým aktérům			
---	--	--	--

Výňatek ze Zákona o Českém rozhlasu – paragraf 2

484/1991Sb. Zákon České národní rady ze dne 7. listopadu 1991 o Českém rozhlasu

§2

(1) Český rozhlas poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů, *popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb* na celém území České republiky a do zahraničí (dále jen "veřejná služba v oblasti rozhlasového vysílání").

(2) Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového vysílání jsou zejména

- a)** poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,
- b)** přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky,
- c)** vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti,
- d)** rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin,
- e)** výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež.

Výňatek z Kodexu Českého rozhlasu – Preambule a článek 6

Preambule Kodexu ČRo

V souladu s posláním a vymezením rozhlasového vysílání jako služby veřejnosti, jak ji definovaly státy Rady Evropy a Evropské unie, Český rozhlas především:

- a) Poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů.
- b) Své programy vysílá svobodně a nezávisle.
- c) Podporuje soudržnost společnosti a integraci všech jednotlivců, skupin a společenství zvláště se vyvaruje kulturní, sexuální, náboženské, rasové či politické diskriminace a společenské segregace.
- d) Představuje fórum pro veřejnou diskusi, v níž je možno vyjadřovat široké spektrum názorů a hledisek.
- e) Poskytuje nestranné a nezávislé zpravodajství, informace, komentáře a analýzy.
- f) Vytváří pluralitní, nápaditou a rozmanitou programovou nabídku, která splňuje vysoká etická a kvalitativní měřítka, a nepodřizuje snahu o kvalitní výstup tlakům trhu.
- g) Vytváří a strukturuje programová schémata a programy, které mohou zaujmout širokou veřejnost, a přitom zůstávají vnímavými vůči potřebám menšinových skupin.
- h) Odráží rozmanitost filozofických koncepcí a náboženských vyznání ve společnosti, aby napomohl vzájemnému porozumění a toleranci a podporoval soudržnost mnohonárodnostní a multikulturní společnosti.
- i) Aktivně přispívá k lepšímu poznání, pochopení a šíření národního, evropského a světového kulturního dění a dědictví.
- j) Provozuje rozhlasové vysílání do zahraničí a přispívá tak k propagaci dobrého jména České republiky.
- k) Pěstuje původní rozhlasovou tvorbu a dbá na to, aby programová schémata původní rozhlasovou tvorbu (rozhlasové hry a dramatizace, rozhlasové dokumenty, komponované literární a hudební pořady apod.) obsahovala. Český rozhlas pořizuje vlastní hudební nahrávky, zachycuje a archivuje nejlepší projevy českého interpretačního umění hudebního i slovesného.

l) Rozšiřuje posluchačský výběr tím, že poskytuje nabídku programových služeb, jež provozovatelé vysílání s licenci běžně neposkytují. Nepovyšuje kritérium sledovanosti pořadů nad jejich kvalitu.

Čl. 6 Kodexu ČRo - Zpravodajské a publicistické pořady a péče o informace v těchto pořadech

6.1 Jedním z prvořadých úkolů Českého rozhlasu je zprostředkovávat informace ve zpravodajských a publicistických pořadech. Český rozhlas poskytuje posluchačům informace důležité pro jejich všestrannou orientaci a svobodné utváření názorů. Pevné místo v programu zaujímá regionální zpravodajství.

6.2 V případě naléhavé potřeby je Český rozhlas připraven přerušit plánovaný program mimořádným zpravodajstvím.

6.3 Publicistické pořady Českého rozhlasu nabízejí především kritickou reflexi reality, musí zjišťovat pravé příčiny jevů a popsat rozsah následků. Publicistické pořady také dávají aktérům událostí příležitost vyjádřit argumenty, jimiž zdůvodňují své postoje. Při sledování vývoje demokratické společnosti je nezbytné uvádět investigativní publicistické pořady věnující se závažnému porušování zákona, korupci a ochraně práv a zájmů obyvatel. Publicistické pořady se také zabývají problematikou životního prostředí, etnických menšin, zdravotně postižených nebo jiných skupin, jakými jsou například senioři, lidé v obtížné sociální situaci nebo spotřebitelé. Spektrum zmíněných pořadů vychází z aktuálních potřeb společnosti, zjišťovaných například prostřednictvím sociodemografických výzkumů renomovaných institucí.

6.4 Zařazení a pořadí informací ve zpravodajské agendě celoplošných stanic se řídí předpokládaným vlivem na život obyvatel České republiky, u regionálního vysílání vlivem na život obyvatel kraje. Při editoriaálním rozhodování však nelze opomíjet mezinárodní vlivy a vztahy, které působí napříč státy, kontinenty či kulturami. Zpravodajství a aktuální publicistika v tomto smyslu ukazují Českou republiku a její regiony v rámci evropského a světového dění.

6.5 S informacemi, které Český rozhlas pro posluchače opatřuje, nakládá jako s hodnotou, již si není oprávněn na úkor posluchačů přivlastňovat, obchodovat s ní nebo ji učinit předmětem spekulace. Český rozhlas musí vždy přednostně postupovat tak, aby konkrétní informaci připravil do vysílání s odbornou péčí a touto cestou ji pohotově předal posluchačům.

6.6 Ve zpravodajských a publicistických pořadech Český rozhlas dbá na přesnost a nestrannost, spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečnosti.

6.7 Český rozhlas striktně rozlišuje mezi informací zpravodajského charakteru (zprávou) a hodnotícím soudem (komentářem). Zprávou se rozumí informace o určitém ději nebo stavu

obsahující zpravidla také informaci o postojích hlavních aktérů události, která je předmětem zprávy. Není dovoleno vydávat za zprávy pouhé domněnky. Hodnotící soud vyjadřuje názory, postoje nebo pocity. Český rozhlas ve svém vysílání jednoznačně, pro posluchače zřetelně, odděluje zprávy od hodnotících komentářů. Zvláště není přípustné směšovat zprávu a hodnotící soud v jedné větě redaktora.

6.8 Zpráva musí být založena na zjištěných a ověřených údajích. Český rozhlas je při získávání a zpracovávání informací plně povinen zjistit a posluchačům zprostředkovat věcně správný obraz skutečnosti. V případech, kdy to není beze zbytku uskutečnitelné pro nemožnost opatřit si všechny informace, musí postupovat tak, aby se pravdě maximálně přiblížil. Zamlčení důležité informace nebo potlačení jejího podstatného aspektu je vždy hrubým porušením této povinnosti.

6.9 Český rozhlas smí odvysílat zprávu ověřenou alespoň ze dvou důvěryhodných a na sobě vzájemně nezávislých zdrojů, pouze v případě informací, které oficiálně zpřístupnily veřejné úřady a instituce, postačí jeden oficiální zdroj, není-li z okolností zřejmé, že jde o nepravdivé nebo nepřesné údaje. Český rozhlas za smluvně stanovených podmínek odebírá zpravodajský servis renomovaných agentur, které odpovídají za pravdivost a správnost svých informací. Pokud není patrný důvod k pochybnostem o informaci ve zprávě nebo pokud není patrná chyba, nemusí redaktor každou zprávu agenturního servisu odebíraného Českým rozhlasem ověřovat. V případě sebemenší pochybnosti o správnosti údajů z agenturního servisu je redaktor povinen okamžitě takovou informaci ověřit alespoň ze dvou na sobě nezávislých zdrojů. Pokud je v naléhavých případech pro nemožnost ověřit informaci u druhého zdroje a s ohledem na váhu veřejného zájmu, k němuž se zpráva vztahuje, výjimečně nezbytné odvysílat informaci pocházející pouze z jednoho zdroje, musí na to být posluchač upozorněn.

6.10 Český rozhlas nesmí odvysílat informaci, jejíž původ není znám. Je povinen seznámit posluchače se zdrojem vysílané informace s výjimkou obecně známých skutečností a informací převzatých od renomovaných zpravodajských agentur, které jej zásobují informacemi na základě platné smlouvy. Použití utajovaného zdroje musí povolit šéfredaktor příslušné stanice za předpokladů uvedených v čl. 21.11 a 21.12. Zákonné právo redaktorů na ochranu zdroje není dotčeno.

6.11 Český rozhlas je povinen zajistit, aby všechny nahrávky používané ve zpravodajství a publicistice přispívaly k věcné správnosti a přesnosti sdělení. Výjimku tvoří humoristické a satirické pořady, při jejichž vysílání musí být zřetelné, že montáž vytváří fikci.

6.12 Český rozhlas smí získávat informace jen za použití postupů poctivých a dovolených právním řádem, nepřipustí žádný nátlak, zejména na zveřejnění nepravdivé nebo částečně pravdivé informace.

6.13 Redaktoři Českého rozhlasu si musí při vystupování ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech s výjimkou komentářů počínat tak, aby posluchač nemohl rozpoznat,

jaký názor mají na věc, o níž informují. V komentářích, které obsahují osobní stanovisko autora, se nesmějí odchylovat věcně od skutečnosti.

6.14 Hodnotící soud je vždy subjektivní a není ze své povahy podrobitelný důkazu pravdy. To však Český rozhlas nezbavuje povinnosti zařazovat do vysílání zpravodajských a publicistických pořadů jen takové hodnotící soudy, které jsou prezentovány čestně a bez klamavé manipulace s fakty, jimiž má být hodnocení odůvodněno. Tato povinnost však nebrání zprostředkovat posluchačům hodnotící soudy aktérů událostí. V takovém případě Český rozhlas ponechá na posluchači, aby si učinil vlastní názor, zda aktéři události předkládají hodnotící soudy čestně.

6.15 Je-li to možné a účelné, Český rozhlas doprovází uvedení zprávy identifikací redaktorů, kteří za její přípravu nesou odpovědnost.

6.16 Při přípravě obsahu zpravodajství a publicistiky Českého rozhlasu se uplatňuje autonomie stanic, která spočívá zejména v povinnosti vedoucích zaměstnanců vyloučit vnější vlivy, které by mohly působit na zařazení, pořadí nebo obsah informací ve vysílání. Mimo organizační strukturu stanice může do obsahu konkrétní zprávy nebo rozhodnutí o jejím zařazení či pořadí zasáhnout jen generální ředitel, ředitel příslušné stanice nebo jimi pověření vedoucí zaměstnanci Českého rozhlasu, a to pouze v případě, kdy je z okolností zřejmé, že uveřejněním zprávy došlo nebo naléhavě hrozí, že dojde k porušení zákona. Pokyn, kterým tak bude zásah proveden, musí být dán šéfredaktorovi stanice písemně. Pravomoc generálního ředitele a dalších vedoucích zaměstnanců řídit stanice v personálních a provozních záležitostech není tímto článkem dotčena.

6.17 Editoriální rozhodování ve stanicích se řídí především kritérii vyplývajícími z Kodexu. Za obsah zpravodajských a publicistických pořadů odpovídá šéfredaktor příslušné stanice.

6.18 Pokud bylo při přípravě zprávy použito také informací nebo materiálů zpracovaných osobou nebo institucí podnikající v oblasti vztahů s veřejností (PR agenturou), je povinností Českého rozhlasu uvedení zprávy doprovodit upozorněním o takovém původu informací nebo materiálů. Ustanovení čl. 6.10 zůstává nedotčeno.